

Doamna Heda Rechnitz - o viata fericita

Viorel Maier

Prietenii ii spun Heda.S-a nascut la Bucuresti , ca unica fiica a lui Betty (Mendelson) si Carol Rechnitz. A primit numele de "Heda" dupa piesa "Hedda Gabler" (1890) a lui Ibsen.

Mama s-a nascut la Podu Turcului, tata la Moreni, iar bunicul lucra ca inginer petrolier in regiune.

A avut o copilarie extraordinara, unde Bucurestiul, cu parcurile si cu aromele si copii lui,a jucat o parte cinematografele lui, esentiala.Duminica era pentru ea o zi de sarbatoare. Era ziua in care amandoi parinti erau liberi.Tatal, care in timpul saptamanii era foarte ocupat,lucrând la ministerul de transporturi, o lua la cinematograful, de obicei la matineul de la "Timpuri Noi".

Si cand se intorcea acasa ,inca din tramvai ,isi imagina mirosul ciorbei de perisoare cu leustean. Urcand scările acasa, mirosul ii intra cu adevarat in nari,facand-o si mai nerabdatoare. Deabia astepta sa ajunga la masa, nu numai pentru placerea culinara,dar si pentru a povesti cu entuziasm mamei ce film a vazut. Mama nu venea la cinema;ramanea acasa sa pregateasca pranzul,fiind singura zi pe saptamana cand gatea. In restul saptamanii, in timp ce mama lucra pe post de contabil-sef, bunica gatea , iar duminica se schimbau-bunica mergea la prieteni si mama gatea.

Vara era luata la cinematografe deschise, in aer liber, desi filmele incepeau tarziu si de multe ori cand deja adormea. Fiind bine crescuta nu deranja si cat era treaza se uita cu emotie la ecran,vazandu-i pe Jean Marais, Sophia Loren si multi altii. Asa ca in afara de placerea de a manca la restaurant, a invatat sa savureze si arta, incepand cu filmele.

Tata era un mare iubitor de muzica clasica si in special jazz. Cu orice ocazie asculta acasa posturi de radio care transmiteau acest gen si din ce in ce urechile ei se obisnuiau si chiar incepeau sa caute aceasta muzica.

Si acum urechile ii sunt pline cu sunetele concertului de jazz transmis in fiecare joi seara, in jurul orei 20.00, ora in care era dusa la culcare. Somnul era extrem de dulce acompaniat de acea muzica divina. Iar bunicul,caruia ii placea enorm muzica clasica,asculta in general Radio Kiev,care transmitea aproape non stop acest gen de muzica. De la amandoi a invatat sa iubeasca muzica.

In afara de povestile pentru copii pe care i le citea inainte de dormit si de copiii lor",de la radio, tata a inventat povesti cu o fetita care se numea "ora Sanda si care intr-un mod foarte curios,parca era copia ei... Din pacate nu tine minte pataniile Sandei.Numai numele i-a ramas intiparit in memorie.

La Cismigiu mergea cu bunicul (Iozef Rechnitz, a murit inca in Romania, inainte de venirea lor in tara),care propunea si altor copii din curte (apartamentul lor era situat intr-un bloc , care facea parte dintr-un complex de trei blocuri ce impartaseau aceiasi curte) sa vina si ei. Desi era o mare responsabilitate,bunicul era de acord si cu asta,numai ca sa o bucure pe ea, singura lui nepoata.

Prietenii ei din curte, fete si baieti, erau mai mari ca ea, dar varsta nu era o bariera si erau de acord sa se joace impreuna. Gina, singura prietena care mai locuieste acolo cu fiica ei, aducea din casa blanuri, genti si rochii de bal, obiecte vechi, splendide, apartinand bunicii prietenei, care, impreuna cu bunicul Ginei, aveau legaturi la Casa Regala.

Din cauza asta avea nevoie de imbracaminte de lux, iar ele, fetitele, erau incantate sa se poata "imbraca" cum au vazut in filme. Gina si cu Heda mai sunt prietene pana in ziua de azi. Acum un an si jumate, Gina a venit in tara cu Alex, fata ei, sa viziteze Israelul si sa o viziteze pe Heda. In ultimii ani e mult mai usor de tinut legatura, avand la dispozitie computere.

In curtea de alaturi crestea un pom de cirese si in sezonul potrivit, baietii se catarau pe zidul care despartea cele doua curti, culegeau cirese si le imparteau tuturor, inclusiv Hedei. Desigur ca nu aveau voie sa culeaga acele cirese, dar cu toate astea cataratul si "culesul" aveau loc an dupa an.

Bunicul si bunica Hedei erau buni prieteni cu perechea Altman. Aceasta prietenie s-a nascut inca la Moreni, unde amandoi barbatii lucrau ca ingineri petrolieri. In timpul razboiului amandoua familiile s-au mutat la Bucuresti. Fiica familiei Altman, Dona, era regizoare de film (maritata cu regizorul Gabi Barta). Si a doua generatie era in relatii de prietenie, asa ca intr-o zi Dona a luat-o pe Heda la Studioul Cinematografic, ca sa apara intr-un film de scurt metraj, in care se prezentau problemele cardiace la copii, eroina principala fiind o fetita care era bolnava de inima.

Si acum e timpul prieteniei celei de-a treia generatie, Heda fiind prietena cu Tereza Barta (fiica lui Dona si Gabi), si ea regizoare de film, si care locuieste azi la Toronto.

Verile le petrecea cu mama (si servitoarea care venea cu ele ca sa le ajute) la munte sau la mare. In general mergeau la Poiana Tapului sau la Eforie Nord. Cand plecau spre gara, bunicul, care le acompania, numara valizele ca mama sa aiba grija sa nu se piarda nimic - numarand-o si pe Heda, ca una din acele valize...

Cand se intorceau din prima parte a vacantei, plecau la Podu Turcului sa viziteze pe parintii mamei-ei cu finul lor, Leon Valter, fiind singurii evrei ramasi acolo. Dupa amiezele mama cu bunica o luau la plimbare prin campurile din apropiere. Si azi are in fata ochilor campul care parca n-avea sfarsit, vede floricelele albastre care se clatinau in adierea usuara a vantului, vede fluturii albi zburand intre floricele si aude bazaitul mustelilor si albinelor. Uneori plimbarea se termina la o stana unde era dusa sa bea lapte proaspat si sa manance branzeturi facute pe loc.

La varsta de noua ani, Heda a venit in tara impreuna cu parintii si bunica, Rozin Rechnitz. Ministerul de Clitare i-a trimis la Lud, unde ea a continuat studiile la scoala primara, intrand in clasa a treia (in Romania a apucat sa invete prima clasa si un semestrul din clasa a doua). Ce soc era sa vii din Bucuresti si sa locuiesti in Lud, intr-o casa care nici macar nu era inca terminata.

Nu a stiut ivrit, dar a invatat foarte repede, vrand sa fie la acelasi nivel de invatamant ca si ceilalti colegi de clasa. Acest lucru ii era esential, in special pentru ca a intalnit mari neplaceri din partea copiilor nascuti sau

veniti in tara inaintea ei. Radeau de cerceii ei din urechi, radeau de ea , care vorbea la inceput numai romaneste, radeau de hainele ei curate si apretate. Vrand din tot sufletul sa puna capat acestui comportament, a facut eforturi enorme sa invete cat mai repede limba si sa se evidentieze in clasa, ca la sfarsit sa vada acei copii de ce este ea in stare. Si chiar a reusit. Parintii au mutat-o la o alta scoala si la sfarsitul clasei a patra a obtinut o diploma de merit de studii, iar de atunci incolo nimeni nu a mai ras de "Ola Hadasa".

Dar, desi viata ei se petrecea de acum incolo in ivrit, nu a abandonat nici macar o clipa limba romana, continuand sa citeasca, sa scrie, sa dezlege cuvinte incrucisate, jucand scrabble si vorbind cu oricine e posibil (dupa moartea bunicii si parintilor). Niciodata nu a ascuns faptul ca s-a nascut in Romania.

Dupa absolvirea liceului Ramle-Lud , la departamentul de umanistica, a inceput studiile la Universitatea din Tel Aviv, studiind Filozofia si Istoria. Spre sfarsitul anului doi al studiilor de MA in istorie a inceput sa lucreze la 'Jaffee Center of Strategic Studies'. Timp de zece ani a fost responsabila de unitatea de informatii a Proiectului American", un proiect care se ocupa cu cercetarea relatiilor dintre USA/Israel-Orientul Mijlociu. In cadrul acestui proiect a publicat articole si cercetari in subiecte relevante proiectului, si in plus, a publicat (impreuna cu Dr. Shai Feldman) o monografie care aborda lipsa de consens unanim in Israel fata de razboiul Israel-Liban (razboiul numit SHELEG), din vara 1982. Aceasta monografie, scrisa in engleza, a fost tradusa de ea in ivrit.

Concomitent cu lucru la Centrul "Jaffee" din Universitatea Tel Aviv, a inceput sa invete pictura si a participat la cateva expozitii, chiar primind premiu din partea francmasonilor din Tel Aviv, pentru unul din tablouri.

Parasind Universitatea Tel Aviv, a inceput sa tina numeroase conferinte legate de istoria, politica, relatiile internationale si comunitatea evreiasca din USA si a inceput sa lucreze ca lector la "Open University ("Hauniversita Haptuha"- "universitatea Descisa") din Israel.

O viata plina de amintiri majoritatea placute, de succese. Ii dorim doamnei Heda Rechnitz multa fericire si realizari deosebite in continuare.

Articol publicat in *Revista noastra*, Israel, 31.01.2013